

Datum
2023-11-29

Diarienummer
KS-2023/2099.109

Handläggare
Rebecca Strömberg
Rebecca.Stromberg@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Remiss av regional handlingsplan för klimatanpassning i Stockholms län

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Bifogat yttrande till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterad den 29 november 2023, bilaga 1, överlämnas till Länsstyrelsen i Stockholms län som Huddinge kommuns yttrande över regional handlingsplan för klimatanpassning i Stockholm län.

Sammanfattning

Huddinge kommun har från Länsstyrelsen i Stockholms län fått en regional handlingsplan för klimatanpassning på remiss.

Ärendet är samberett med Miljö- och bygglovsförvaltningen samt Trygghet- och säkerhetssektionen vid Kommunstyrelsens förvaltning. Samberedande förvaltningar är positiva till åtgärderna i handlingsplanen och instämmer i de mål och effektmål som föreslås samt att resultatet av de föreslagna åtgärderna kommer att underlätta anpassning till ett förändrat klimat.

Inom vissa områden anser kommunen att man bör komma längre än till samverkan och att handlingsplanens ambition bör vara att åtgärderna ska leda till konkret samordning eller samarbete mellan länets olika aktörer.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen i Stockholms län har tagit fram ett förslag till en regional handlingsplan för klimatanpassning. Syftet med planen är att stärka länets förmåga att hantera klimatförändringens effekter.

Handlingsplanen innehåller en översiktlig genomgång av sårbarheter i länet och vilka utmaningar som särskilt bör prioriteras under handlingsplanens programperiod till år 2028.

Planen innehåller också mål, effektmål samt åtgärder som ska bidra till att effektmålen nås. Effektmålen handlar om samverkan i klimatanpassningsarbetet, om att främja systematiskt arbete på kommunal nivå samt om Länsstyrelsens

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

arbete för ett långsiktigt hållbart och robust län som kan möta klimatförändringarna.

Syftet med remissen är att ge kommuner och andra aktörer i länet tillfälle att lämna synpunkter på förslaget till handlingsplan.

Förvaltningens synpunkter

Övergripande synpunkter

- Kommunen anser att handlingsplanen är ett bra verktyg för fortsatt arbete med klimatanpassning på både regional och kommunal nivå. Handlingsplanen är relativt övergripande i sina analyser, men de åtgärder som föreslås bedöms resultera i ett konkret stöd till kommunerna framöver.
- Handlingsplanen fokuserar mycket på samverkan. Inom vissa områden anser kommunen att man bör komma längre än till samverkan och att handlingsplanens ambition bör vara att åtgärderna ska leda till konkret samordning eller samarbete mellan länets olika aktörer. Kommunen har svårt att bedöma vilken samverkan och förankring hos länets aktörer som skett under handlingsplanens framtagande.
- Kommunen ser positivt på de åtgärder som presenteras i handlingsplanen.

Mål och effektmål

Målen och effektmålen bedöms i stort vara rimliga och relevanta.

Det övergripande målet

Det övergripande målet skulle kunna förtydligas gällande vad som avses med att ta tillvara möjligheter. Ett alternativ till formuleringen skulle kunna vara att lägga till även risker efter sårbarheter eller en formulering om att möta förändringarna utan allvarlig påverkan på samhället.

Effektmålen (utifrån numreringen på sida 8)

1. Kommunerna i länet arbetar systematiskt med klimatanpassning

Kommunerna har också andra relevanta aktörer som de kan samarbeta med kring detta effektmål. Effektmålet skulle därför kunna kompletteras med att även omfatta andra lokala aktörer som till exempel fastighetsägare samt inom civilsamhälle och näringsliv.

2. Länets aktörer samverkar i klimatanpassningsarbetet

Effektmålet är mycket relevant i Stockholms län där bebyggelse, infrastruktur och geografi är sammanflätad över kommungränserna. Arbetet ligger också väl i linje med arbetet kring civil beredskap. Här vore det en fördel om länets aktörer kom längre än till samverkan. För att nå effekt i form av klimatanpassning behövs i vissa fall konkret samordning eller samarbete mellan olika aktörer. Till exempel

nämns i handlingsplanen åtgärder i avrinningsområden med flera berörda kommuner som ett område där samarbete behövs.

3. Länsstyrelsen arbetar för ett långsiktigt hållbart och robust län som kan möta klimatförändringarna

Även här skulle det kunna läggas till att det ska ske utan allvarlig påverkan på samhället eller liknande formulering.

Länets sårbarheter och utsatta områden samt prioriterade utmaningar
Kommunen anser att de prioriterade utmaningarna såväl som de exempel på tematiska sakområden som Länsstyrelsen beskriver är viktiga och relevanta för Stockholms län. Kapitlet *Länets sårbarheter och utsatta områden* är beskrivet på ett bra sätt, men en tydligare koppling mellan de beskrivna sårbarheterna och prioriteringarna vore dock önskvärt för att se att alla utmaningar tas om hand inom klimatanpassningsarbetet eller i andra processer.

I avsnittet *4.1.3 Höga temperaturer som innebär risker för hälsa och välbefinnande för människor och djur* bör meningen om att socioekonomiskt utsatta grupper är mer sårbara för höga temperaturer utvecklas för att utmaningarna ska bli beskrivna på ett heltäckande sätt.

Avsnittet *4.1.6 Påverkan på inhemsk och internationell livsmedelsproduktion och handel* skulle med fördel kunna fokusera mer på effekterna och i vilken omfattning klimatförändringarna påverkar lantbruksproduktionen.

Avsnittet *4.1.7 Ökad förekomst av skadegörare och sjukdomar samt invasiva främjade arter som påverkar människor, djur och växter* är ett relevant område. Kopplingen till andra processer och sakområden borde tydliggöras, till exempel sjukvården. Delar av området skulle kunna fångas upp i den prioriterade utmaningen *5.3 Biologiska och ekologiska effekter som påverkar en hållbar utveckling*. Möjligen skulle området också kunna utgöra en fjärde prioriterad utmaning.

I avsnitt *5.1.3 Skyfall och risker i befintlig bebyggelse* beskrivs utmaningen gällande ansvarsfördelning och finansiering av åtgärder. Här skulle kommunen önska en beskrivning av problembilden kring vad kommunen har möjlighet att åtgärda i den befintliga miljön utan att skattefinansiera åtgärder som fastighetsägare är ansvariga för. I avsnittet bör även VA-huvudmannens roll lyftas fram sett till ansvarsfördelningen och möjlighet att kunna anpassa VA-anläggningar till framtida klimat, men också gällande finansiering genom VA-taxan.

I den prioriterade utmaningen *5.2 Höga temperaturer som innebär risker för hälsa och välbefinnande för människor och djur* skulle också nya krav på växtarter som är lämpliga att plantera i den bebyggda miljön på grund av längre torrperioder lyftas fram.

Åtgärder för klimatanpassning (utifrån numreringen på sidan 30)

Åtgärder för att uppfylla effektmål 1

Kommunen anser att de fyra åtgärderna gällande *gränsöverskridande samverkan, stärkt ledarskap, stärkt samsyn* samt *stärkt samordning* som Länsstyrelsen föreslår är såväl rimliga som relevanta.

Enligt åtgärd 2 ska Länsstyrelsen stödja och vägleda kommuner genom att tillhandahålla bland annat kvalitetssäkrade aktuella kunskapsunderlag. För att undvika dubbelarbete vore det positivt om Länsstyrelsen i ett tidigt skede kommunicerar vilka underlag som avses tas fram under handlingsplanens period. Allra bäst vore det om underlagen kunde redovisas i handlingsplanen.

Kommunen ser gärna att handlingsplanen särskilt nämner länets VA-huvudmän som en viktig aktör när det gäller samverkan under åtgärd 1 och 2. För klimatriskerna kopplade till vatten är de mycket viktiga parter.

Åtgärder för att uppfylla effektmål 2

De fyra åtgärderna som riktar sig mot kommunerna är relevanta. Det finns dock en risk för att kommunerna inte kommer mäka med att genomföra alla åtgärder innan målåret 2028.

Kommunen anser att det föreslagna systematiska arbetet med klimatanpassning enligt åtgärd 5 skulle stärka kommunens arbete med bland annat krisberedskap och fysisk planering. Att arbeta efter den beskrivna metoden i SMHI:s processtöd "Lathund för klimatanpassning" skulle utveckla kommunens klimatanpassningsarbete och det interna samarbetet kring dessa frågor. Det finns troligtvis också vinster att göra genom att organisera klimatanpassningsarbetet. En samordning av frågor skulle vara till nytta både inom civil beredskap och klimatanpassning. Kanske kan exempelvis samverkansformer mellan aktörer inom klimatanpassningsarbetet användas för att ta fram beredskapsplaner.

Kommunen ser positivt på att delta i mellankommunal samverkan enligt åtgärd 8. Det är dock viktigt att mål och syfte är tydligt formulerade för arbetsgrupper och mellankommunala projekt. Samverkan måste ligga rätt i fas och gynna kommunens pågående systematiska arbete för att det ska vara möjligt att prioritera.

Åtgärder för att uppfylla effektmål 3

Detta effektmål är mest utförligt och konkret med en mängd åtgärder utpekade för Länsstyrelsens interna verksamhet. Kommunen ser positivt på de åtgärder som beskrivs och att det är bra beskrivet hur insatser inom olika avdelningar på Länsstyrelsen kan stödja arbetet. Eftersom Länsstyrelsen har ett brett uppdrag inom klimatanpassning och föreslår många åtgärder anser kommunen att det bör göras en prioritering av de åtgärder som Länsstyrelsen ska fokusera på.

Kommunen ser positivt på att Länsstyrelsen ska beakta klimatanpassningsfrågorna i handläggningen av översiktsplaner och detaljplaner samt verka för att kommunerna utformar mark och bebyggelse med hänsyn till höga temperaturer

Datum
2023-11-29

Diarienummer
KS-2023/2099.109

(punkt 1 och 5 under Avdelningen för samhällsbyggnad). Kommunen efterfrågar särskilt mer stöd och vägledning kring arbetet med temperaturrelaterade frågor i fysisk planering.

Att skapa samsyn kring acceptansnivåer av risker till följd av klimatförändringar är också en viktig fråga för kommunen (punkt 2 under Avdelningen för rättsliga frågor). Slutsatserna bör sedan kommuniceras ut till kommuner och andra aktörer i länet.

Uppföljning av arbetet för klimatanpassning

För kommunen är det viktigt att uppföljningen blir effektiv och samordnad med annan uppföljning. Uppföljningen av åtgärderna bör till exempel formuleras så att de går att återanvända i Risk- och sårbarhetsanalyserna. En utmaning i uppföljningsarbetet är risken för mätfel i vissa av de presenterade indikatorerna samt att flera indikatorer riktar in sig på beslutade planer, vilket inte säger något om hur förmågan att hantera klimatrelaterade händelser faktiskt ser ut.

Effektmål 1

Eftersom åtgärderna är breda och kan innehålla flera olika delar bör uppföljningen också kortfattat redovisa mer konkret vad man har gjort för att sedan kunna spridas till länets aktörer.

Effektmål 2, åtgärd 5

Utifrån kommunernas redovisning bör Länsstyrelsen göra en sammanställning av hur många/stor andel av kommunerna som nått de olika stegen i processen. Möjligen kan det vara svårt att göra uppföljningen om kommuner väljer att jobba på andra sätt än anvisad metodik på grund av sina egna förutsättningar.

Effektmål 3, åtgärd 10

Många indikatorer föreslås och om all indata till uppföljningen är lättillgänglig är det positivt. I handlingsplanen bör det anges hur ofta indikatorerna ska följas upp. Ett ökat värde är om de följs upp med jämna mellanrum, till exempel några år, så att trender kan utläsas.

Kommunen arbetar med ett verktyg som kallas [Huddingeanalysen](#) för uppföljning. Verktöget kan vara ett exempel på att göra uppföljningen illustrativ och användbar i fortsatt arbete.

Övriga synpunkter

På sidan 8 har effektmålen en annan numrering än i det övriga dokumentet. Effektmål 1 och 2 har bytt plats.

I stället för ”halvt genomförd” kanske ”delvis genomförd” är ett bättre ordval i uppföljningen.

Datum
2023-11-29

Diarienummer
KS-2023/2099.109

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Remissen i sig medför inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser för kommunen.

Camilla Broo
Kommundirektör

Mats Hermansson
Samhällsbyggnadsdirektör

Bilagor

- Bilaga 1. Huddinge kommuns yttrande till Länsstyrelsen i Stockholms län
- Bilaga 2. Remiss – Regional handlingsplan för klimatanpassning i Stockholms län

Beslutet ska skickas till

Länsstyrelsen i Stockholms län
Miljö- och bygglovsförvaltningen